

Jaarverslag Bomenridders Dordrecht 2022

Jaarverslag Bomenridders Dordrecht 2022

Bestuur:

Acte van oprichting: 09-12-2021

Voorzitter: John Steegh

Secretaris: Willibrord Weijmar Schultz

Penningmeester: Kees van Berchum

Bestuurslid: Willem Anker

Bestuurslid: Hanneke Kijlstra

Lid Kernteam: Dirk van Burgel, Theo de Rooij, Peter Raggars

Ingeschreven bij Kamer van Koophandel per 09-12-21 onder nummer 84733195

ANBI-status per 19-4-22, RSIN/fiscaal(identificatie)nummer: 863338379

Bestuursaansprakelijkheidsverzekering non-profit per 11-01-2022

Werkgroep promotie Bomenridders Dordrecht

Leden: Willem Anker, Dirk van Burgel en Kees van Berchum

Werkgroep onderwijs

Leden: Peter Raggars en Theo de Rooij

Overlegmomenten in 2022:

Bestuursvergaderingen: 6

Maandelijks overleg met medewerkers van de gemeente: 10

Vanaf september 2022: Kernteam vergaderingen om de 6 weken: 3

Actieoverleg om de 2 weken: 3

Van de voorzitter

Aangenaam verrast schrijf ik deze inleiding op het eerste jaarverslag van de Stichting Bomenridders Dordrecht. Verrast door de veelheid van zaken, incidenten, procedures en al dan niet geredde bomen waarvan in dit verslag sprake is. En dat met zo'n klein gezelschap: 5 bestuursleden, 3 kerngroep-leden en een overzichtelijke kring van Vrienden, waaronder contactpersonen per wijk.

In ons eerste (gebroken) jaar, we zijn opgericht in december 2021 maar al actief als groep vanaf december 2020, hebben we onze denkrichting en prioriteiten vastgelegd in een Tienpuntenplan. We hebben geleerd wat er allemaal in Dordrecht (en af en toe ook in de ons omringende gemeenten) speelt op het gebied van klimaat, biodiversiteit en meer specifiek de bomen als icoon van het groen en daarmee essentieel voor de leefbaarheid van stad en regio.

We hanteren in de praktijk enkele stelregels om te bepalen waar we energie in steken:

- 1) wij 'strijden met open vizier'. Geen (politieke) spelletjes, niet procederen om het procederen, duidelijk over wat we willen bereiken, én de bereidheid om met minder dan onze eigen inzet genoeg te nemen als de stad er toch beter van wordt;
- 2) tegelijk zijn we 'rupsjes nooit genoeg'. Wij zijn geen politieke partij en zullen dat ook nooit worden. Dus ook als bestuurlijk betrokkenen vinden dat het compromis de oplossing is, zullen we ons blijven inzetten voor klimaatbestendigheid, biodiversiteit en een leefbaar milieu voor zowel mens als natuur. En als het de eerste keer niet lukt, wellicht een tweede keer, want met halfwas maatregelen gaan we de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis niet onder controle krijgen;
- 3) we beginnen alleen procedures als we denken dat we een reële kans maken om te 'winnen'. Helaas hebben we tot nu toe moeten constateren dat het juridisch kader waar we mee moeten werken zo goed als geen bescherming biedt aan bomen en groen als er economische belangen in het spel zijn. Waarom moet bij nieuwbouw de bouwer altijd zijn zin krijgen om al het bestaande groen op voorhand te mogen kappen?;
- 4) we verhouden ons tot de overheid vanuit het beginsel: toenadering met behoud van distantie. We zijn altijd bereid tot gesprek met gemeente, waterschap, provincie of Rijkswaterstaat en voorzien ambtenaren, bestuurders en politici graag van informatie en argumenten om groen te ontzien en te vermeerderen. Daartoe hebben we ook maandelijks overleg met medewerkers van de gemeente, spreken we in bij commissies en schrijven we brieven aan overheden met onze ideeën en wensen;
- 5) wij vinden dat iedere gezonde boom er één is die het verdient te blijven staan. Wat dat betreft moet zo snel mogelijk ook in de gemeente Dordrecht het roer écht om: bij (her)ontwikkeling moet het bestaande groen uitgangspunt zijn bij het ontwerp, en geen sluitpost zoals nu;
- 6) we werken graag samen met andere groene organisaties in stad en regio, maar we bepalen onze eigen prioriteiten en werkwijzen: soms overleggend, soms activistisch, soms ook zwijgend, want 'gevalletje kansloos'.

In het vervolg van dit verslag kunt u lezen waar we ons het afgelopen jaar mee bezig hebben gehouden, waar we successen hebben geboekt, maar ook waar onze acties tot niets hebben geleid, of zelfs de situatie alleen maar slechter is geworden. Dat knaagt dan aan onze motivatie, daar wil ik eerlijk over zijn. Maar daar staat tegenover: we zijn nog maar net begonnen. En we hebben genoeg plannen, zoals:

- verdubbeling van het aantal (ècht!) beschermde bomen,
- genoeg geld om het publieke bomenbestand te kunnen laten floreren,
- 'straat voor straat' vergroenen van de stad, niet alleen de historische kern en de schil, maar ook de andere wijken,
- voeden van kennis en het besef van het belang van klimaatbestendigheid en biodiversiteit, zoals door educatie over bomen in het basisonderwijs en wijkboomverkiezingen,
- samen optrekken met mensen in de stad die hun eigen omgeving leefbaarder willen maken met bomen en ander groen,
- aanspreken en desnoods met legale middelen bestrijden van instellingen, bedrijven en personen die zich aan het belang van bomen te weinig gelegen laten liggen.

Onze intentie: hoe dichterbij Dordt, hoe groener het wordt.

De Website:

De website <https://www.bomenriddersdordrecht.nl> is inmiddels een vol jaar in de lucht. De site is bedoeld als platform en als communicatiemiddel. We delen ideeën en acties om biodiversiteit te bevorderen en bomenkap tegen te gaan. Ook is er veel online-informatie te vinden aangaande boom gerelateerde onderwerpen. Verder kan men via de site donateur worden en via het contactformulier ons op de hoogte brengen van bijvoorbeeld dreigende kap en andere misstanden.

Werkgroep promotie Bomenridders Dordrecht

De werkgroep heeft een voorstel gemaakt voor een folder en voor visitekaartjes om effectiever te kunnen netwerken.

Werkgroep onderwijs:

Er is in 2022 bomenonderwijs ontwikkeld voor de onderbouw. Deze les is inmiddels aan twee groepen gegeven op de Regenboogschool. We gaan daarbij uit van een boom die vlak bij de school staat. Alle seizoenen komen aan bod in gezelschap van een kabouter en een boom met een heus deurtje in de stam.

Ook wordt voorgelezen uit een boek: *Het begint met een zaadje van [Laura Knowles met illustraties van Jennie Webber](#)*. In dit boek volgen we de groei van de esdoorn, van zaadje tot machtige boom. Op elke pagina zien we verschillende dieren in en om de boom. En er wordt tijdens de les een zaadje in een potje geplant. De leerlingen krijgen een zaadje (helikoptertje) van de esdoorn mee naar huis met de vraag om dit zaadje op een mooi plekje in de aarde te stoppen. We laten een zaailing van de esdoorn zien. De kleuters zingen tot slot een bomenlied, begeleid op de mondharmonica.

Wij hopen daarmee bij de kinderen (en hun leerkrachten) een zaadje te hebben geplant van liefde en verwondering voor de natuur. Het komende jaar wordt er een les ontwikkeld voor de middenbouw.

Financiën

Stichting Bomenridders Dordrecht (BRD) is opgericht in december 2021. Voor dit formele moment heeft er al een aantal financiële transacties plaatsgevonden, daarom begint het financiële jaar in dit verslag op 1 augustus 2021 en eindigt op 31 december 2022 (gebroken jaar). Vanaf 2023 zal de boekhouding en het jaarverslag per kalenderjaar plaatsvinden.

BRD gebruikt het online boekhoudpakket van InformerOnline (gratis voor ANBI-stichtingen).

De kosten in 2021 betreffen:

- ontwerp en uitvoering website
- website en email (domeinregistratie en hosting)
- notaris activiteiten (oprichten en passeren akte)
- KvK inschrijving

Alle oprichtingskosten in 2021 zijn betaald/ voorgefinancierd door de oprichters van BRD. De stichting heeft de optie opgehouden om deze oprichtingskosten, nadat giften van donateurs op gang gekomen zijn, geheel of gedeeltelijk aan de oprichters terug te storten, voor wie dat wenst. De kosten in 2022 zijn beperkt tot bankkosten, kosten voor hosting van website en email, en kosten voor Mollie, de organisatie die BRD donaties via iDeal mogelijk maakt. Er zijn geen commerciële adviezen ingewonnen en geen juridische procedures gevoerd, en dus ook geen proceskosten gemaakt.

Inkomsten zijn van eenmalige donaties van oprichters en donateurs. Deze dekken in dit verslagjaar net de (vaste) kosten van de stichting met een netto positief saldo van € 135.

EXPLOITATIE	2021-2022
Omzet	
Omzet 0% BTW - Bijdrage	
Stichtingskosten	1.519
Omzet 0% BTW - Donatie Alg.Kosten	232
Totaal omzet	1.751
Kosten	
Reklame/advertentiekosten	829
Overige verkoopkosten	657
Bankrente en -kosten	78
Mollie kosten	1
Overige algemene kosten	51
Totaal kosten	1.616

Vooruitzicht 2023: De stichting draait net een jaar. We voorzien naast de vaste kosten een toenemend aantal kosten indien er juridische procedures gevoerd gaan worden, adviezen ingewonnen, etc.

Om deze mogelijke kosten het hoofd te bieden, stelt het bestuur zich ten doel om:

1. flink wat meer inkomsten te genereren via (vooral vaste) donateurs
2. de mogelijkheid van betaalde adviezen door BRD te onderzoeken
3. een plan op te stellen hoe 1 en 2 gerealiseerd kunnen worden.

T.a.v. (verhoging van aantal) vaste donateurs kan nu gemeld worden, dat:

- er gewerkt wordt aan PR-materiaal waarmee aan lezers een vaste donatie van minimaal € 5 per maand wordt gevraagd.
- onderzocht wordt of de donatiemodule in de BRD-website kan worden uitgebreid of aangepast met/aan een categorie voor maandelijkse en/of jaarlijkse incasso van giften; op dit moment kan een donateur dit alleen zelf instellen bij de eigen bank d.m.v. internetbankieren. Dit willen we laagdrempeliger maken door deze mogelijkheid op voorhand op de BRD-website aan te bieden.

Contacten

Contacten werden onderhouden met politici

Platform Duurzaam Dordrecht

Stichting de Stad

Instituut voor Natuureducatie IVN Dordrecht

Dordtse coöperaties Trivire en Woonbron

Maandelijks overleg met vertegenwoordigers van de gemeente Dordrecht over het groen

'Slijpen aan een diamant': Toekomstbeeld binnenstad

Groenblauw programma Dordrecht

Symposium natuurvereniging IJsselmonde 2 april 2022

Regelmatig contact met andere Bomenridders in Zuid-Holland (Dirk/John).

Media

Livestream Stadslab Spoorzone op 24 januari 2022: John Steegh en Willibrord Weijmar Schultz

Gesprek met Dirk van Burgel in Studio De Witt op 10 september 2021

Persbericht over voortijdig kappen populieren in “groen lint Tromptuinen” in Wielwijk AD van 8 december 2022

Solidariteitsverklaring Sterrebos (Limburg)

Twitter: <https://twitter.com/bomendordrecht>

Via het Facebookkanaal: Dordrecht groep over klimaat en biodiversiteitscrisis

Afscheid van een oude beuk. In 2022 is een monumentale boom voor The Movies doodgegaan. Theo de Rooij schreef ter gelegenheid hiervan een lofdicht en Kees van Berchum legde dit vast op film.

Te zien op YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=l8a-4Y4takM>) en op de website van de Bomenridders (<https://www.bomenriddersdordrecht.nl>).

Projecten

Willemsdorp: Bewoners van Willemsdorp met grote belangstelling voor en kennis van groen en biodiversiteit bepleiten al lange tijd inspraak in de wijze waarop de huidige populieren worden verwijderd en dat bij herplant ten behoeve van de biodiversiteit meerdere soorten bomen om en om worden geplant met royale onderlinge afstand van elkaar en van de nog aanwezige populieren. Communicatie hierover met gemeente Dordrecht en Rijkswaterstaat verloopt moeizaam, al is er bij de gemeente zeker de wil om iets te doen. Dit is de reden waarom de BR's werd gevraagd om te bemiddelen. Tevens speelt dat nog niet is voldaan aan de herplantplicht die is ontstaan door de grootschalige kap van bomen en ander groen bij de aanleg van de HSL langs Willemsdorp. Onderhandelingen hierover lopen nog, maar concrete resultaten kunnen we helaas nog niet melden.

Weizigtpark: de BR's zijn pas laat, maar eerder dan veel omwonenden, betrokken geraakt bij de herinrichting van het Weizigtpark. Zij vonden de plannen veelbelovend en toekomstbestendig, mits de gemeente het park goed onderhoudt en daar voldoende middelen voor ter beschikking stelt en mits ter vervanging van de verwijderde bomen er voldoende aantal verschillende soorten bomen worden herplant. Daarbij het verzoek aan de gemeente een zorgplan voor de nieuwe aanplant te delen met de omgeving. Pas toen de uitvoering van de plannen voor de deur stond, ontstond grote commotie en kwamen er 2 petitie's. We hebben ingesproken in de raadscommissie met als strekking: kap minder bomen. Dat advies van de BR's is opgevolgd, ruim 30 bomen werden niet gekapt. Daarmee is door de gemeente recht gedaan aan de vraag van de petitie's "zo min mogelijk te kappen". Tevens heeft de gemeente recht gedaan aan onze doelstelling voor meer biodiversiteit met gezonde groeiplekken voor bomen en met een divers bomenbestand. We begrijpen de commotie die er is geweest maar zijn van mening dat er uiteindelijk een beter, gezonder, biodiverser en veiliger park zal ontstaan.

Amstelwijk: het bouwplan Amstelwijk-Midden is voor Dordrecht het eerste bouwplan waarbij nieuwbouw op wijkniveau wordt ingepast in het bestaande groen. Minstens 40% van de wijk wordt groenblauw ingericht. Maar er zit een adder onder het gras. Amstelwijk is op dit moment vanwege de vele sportterreinen een gebied met een eigen waterpeil, een onderbemaling dus. Daarvoor is "ter handhaving van het aanwezige groen" van groot belang om het bestaande waterpeil in stand te houden. Immers, een gouden regel is dat verhoging van de grondwaterstand leidt tot wortelsterfte door zuurstoftekort. BR's hebben er dan ook zowel bij de gemeente Dordrecht als bij het Waterschap op aangedrongen een nader onderzoek te doen naar de consequenties van een (geleidelijke) peilaanpassing die recht doet aan de wens om tot robuustere, dus grotere peilgebieden te komen, zónder schade voor het bestaande groen. Het waterschap heeft dat advies gelukkig ter harte genomen.

Nieuwkerksplein: De boomspiegels op dit plein zijn erg klein, te midden van veel ongebruikte straat met plaatselijk veel wortelopdruk, en auto's te dicht op de boom geparkeerd. Al met al een armetierig aanzien mede door het voortdurende geschoffel. De boomspiegels in de aangrenzende wijk hebben eenzelfde aanzien. Deze hele buurt is een prachtige plek voor een proefproject in het kader van de "straat voor straat" vergroening van de binnenstad. Om politici voor dit idee enthousiast te maken, organiseren de BR's in het voorjaar van 2023 een fietstocht door de stad langs een aantal van dit soort 'dieptepunten' tezamen met de verantwoordelijke wethouders. Boomspiegels en met name de vergroening van boomspiegels zien wij BR's stadsbreed als een wezenlijk aandachtspunt.

Statenplein: BR's denken mee over de vergroening van het Statenplein, zowel vanuit een historisch perspectief als vanuit het perspectief van de gebruikers van dit plein. Wij BR's opteren voor het planten van drie robuuste bomen op het plein. Alsmede een vergroeningsslag daar waar mogelijk. Wordt vervolgd.

Herinrichting Spuiboulevard: In het kader van de herinrichting openbare ruimte Spuiboulevard zijn de BR's gevraagd hun visie te geven op de gevolgen van de plannen voor het groen. Dat betreft vooral 50 à 60 lindes die nu op de middenberm van de boulevard staan, en een kleiner aantal schietwilgen direct aan het water.

BR's bepleitten dat de nog gezonde wilgen blijven staan. Zo ook "de mooiste lindenrij van Dordrecht". En daarbij het advies het hierdoor vrijkomende geld te steken in meer kwaliteit voor het nieuwe groen en de herinrichting van de rest van de openbare ruimte. Wordt vervolgd.

Tromptuinen Zuid: de BR's Dordrecht hebben een bezwaar ingediend en een **pleitnota** gepresenteerd tegen kapvergunningen voor populieren, lindes en een esdoorn in Tromptuinen (Wielwijk). Deze bomen zouden "in de weg" staan en men baseert dit besluit mede op basis van een Boom Effect Analyse die 4 jaar oud is. De bomen staan in een volgens het bestemmingsplan groene zone, 'zonder andere functies'. Het college heeft op advies van de bezwaarcommissie ons bezwaarschrift verworpen, ondanks fouten in de toepassing van de eigen beoordelingstabel. Helaas kregen we niet eens de kans die fouten aan de rechter voor te leggen: de bomen waren binnen drie dagen gekapt. Vanwege de precedentwerking voor andere bomen in de stad laten we het er niet bij zitten. Wordt vervolgd.

Bouwhuyslocatie: De BR's werden uitvoerig ingelicht over de bouwplannen op de Bouwhuyslocatie en de gevolgen daarvan voor de groenvoorzieningen. In aansluiting hierop werd ons verzocht onze visie te geven. Dat hebben we gedaan en we hebben een uitvoerig advies gegeven, waarbij nog meerdere bomen behouden zouden blijven, al dan niet verplant. Wordt vervolgd.

Groenvoorziening achter het beeld van de gebroeders De Witt: De BR's maken zich sterk voor de terugkeer van de groenvoorziening achter het beeld van de gebr. De Witt. Geld om het groen aan te leggen is er. Zodra de garantieverklaring vanuit de gemeente binnen is, zal contact worden gelegd met de familie die eigenaar is van het pand achter het beeld. Wordt vervolgd.

Stadspark XXL: Voor de ontwikkelingen rondom de plannen voor het Stadspark XXL zijn twee BR's afgevaardigd. Zij denken mee over een zo biodivers mogelijke invulling van een beloftevol park. Onze suggestie voor de naam van het park: het Verbindingspark

Burgemeester de Raadsingel 95A: BR's Dordrecht werden uitgenodigd om mee te denken over de vergroening rondom dit nieuw te bouwen woonproject op de plek waar Leen Bakker was gevestigd. De projectontwikkelaar bleek zich goed te hebben voorbereid en gaf ons de gewenste informatie. Wij adviseerden 2 prunussen en een zomereik binnen het project te verplanten naast tal van adviezen hoe de biodiversiteit binnen dit project te bevorderen zoals hergebruik van gekapt hout, boomstammen laten staan/liggen en vergroenen van daken. Helaas lijken inmiddels de bouwplannen niet financieerbaar. Daardoor hangen ook onze adviezen in de lucht.

Mauritsweg: Een bestemmingsplanwijziging voor het terrein van het voormalige verzorgingshuis Thureborgh aan de Mauritsweg bracht ons op het spoor van een bijzondere moerascipres, 16 meter hoog en 2,50 meter in omtrek die door de verbouwing van Thureborgh dreigde te verdwijnen. Omdat het een iconische boom betreft die wel 600 jaar oud kan worden hebben de BR's zich sterk gemaakt om deze boom over te planten naar een hiervoor geschikte locatie in de directe omgeving. Die plek is gevonden en de voorbereidende handelingen gaan binnenkort beginnen. We gaan ook nog proberen de eiken op de toekomstige binnenplaats voor kap te behoeden.

Lange Gelderskade: Bij vernieuwing van de kademuur in deze straat zijn alle bomen gekapt. Na oplevering van de kade heeft de gemeente nieuwe bomen geplant, van een behoorlijke omvang. Bij die herplant is echter van alles mis gegaan, zodat al snel alle bomen weer weggehaald moesten worden, omdat de 'bunkers' waarin ze stonden finaal kapot werden gereden. BR's hebben geadviseerd om, alvorens nieuwe bomen te planten, te wachten met herplanten tot de werkzaamheden aan de brug zijn afgerond, dit in verband met het zware verkeer. In een later stadium hebben we te kennen gegeven dat de 14 parkeerplekken eerst weg moeten, voor er bomen kunnen worden geplant, omdat ze anders geen goede gezonde groeikansen zouden hebben. Dit standpunt werd door ons geïllustreerd aan de hand van ter plekke gemaakte opnames; 'uit het leven gegrepen' verkeerssituaties. Daarnaast werd de gemeente gewezen op haar streven naar een autoluwe binnenstad en alternatieve locaties om de auto te parkeren. Een en ander heeft er mede toe geleid dat de parkeerplekken nu zijn opgeheven! De wethouder werd tijdens een kennismakingsbezoek ook geïnformeerd over de parkeerplaatsen op de oprit van de Grote Kerk. Die zijn niet in overeenstemming met het bestemmingsplan.

Augustijnenkamp (The Movies): Voor The Movies is een monumentale bruine beuk gestorven. Er werd een reuzenzwam aangetroffen, een klassieke beukendoder. De boom is naar schatting 100 jaar oud en waarom het nu mis is gegaan, valt moeilijk te zeggen. Doorgaans zijn er meerdere factoren die hiertoe bijdragen: in dit geval de soort boom, de verbouwing waarbij mogelijk ongewenste stoffen zijn gelect (ca 10 jaar geleden), de verstening rondom de boom, de verdichting van de grond en de droge zomers. Het centrale oorzakelijke moment vormen de beschadigde wortels. Omwille van de veiligheid is kap inmiddels onvermijdelijk. Gelukkig legt de gemeente zichzelf een herplantplicht op: twee bomen met in potentie een flink kroonvolume en een daarop aangepaste boomspiegel. Er wordt een ontwerp gemaakt voor een nieuwe inrichting waarin die bomen zijn opgenomen. Uiteraard in overleg met de buurtbewoners en met de BR's. Het wachten is nu op dat ontwerp. BR's adviseren om het hout van de monumentale boom te hergebruiken bijvoorbeeld in de vorm van meubilair voor het toekomstige terras.

Venuslaan: Al in 2021 hebben de BR's zich verweerd tegen de verplanting van een Japanse Linde aan de Venuslaan. De vergunninghouder had al voorafgaand aan de vergunningverlening een bak om de boom geplaatst waarbij het wortelstelsel ernstig werd beschadigd. Wij hebben nog samen met omwonenden aangedrongen op reddende maatregelen. Dat verzoek werd afgewezen: niet nodig, de vergunninghouder doet alles wat nodig is. Inmiddels was de boom dood. De bezwaarcommissie vond dat voldoende aanleiding om ons bezwaar af te wijzen, omdat we geen 'procesbelang' meer zouden hebben; de boom was immers dood! Zo lusten we er nog wel een paar. Gelukkig begreep het college dat dat wel erg cru was en heeft een bemiddelingsgesprek geregeld. Als gevolg daarvan krijgt de vergunninghouder nu een herplantplicht opgelegd van meer bomen dan die ene die er stond: 3 grote bomen langs de zuidkant van het bouwplan en 4 kleinere op de toekomstige binnenplaats. Daarbij geldt een herplantplicht, mocht een van deze nieuw te planten bomen het onverhoopt niet redden.

Hel- en Zuilespolder: Rijkswaterstaat overweegt om in het kader van het aanleggen van getijdenatuur de Hel- en Zuilespolder in de Merwelanden onder water te zetten.

Plannen om dit op andere locaties te doen zijn tot dusver gestrand. Er is veel discussie over: 'oude natuur wordt vervangen voor nieuwe natuur, maar is dat ook een verbetering?' Inmiddels is duidelijk dat er minder gekapt hoeft te worden om die getijdennatuur toch te realiseren. De BR's staan vooralsnog achter deze plannen.

Zeedijk: in 2022 is op de Zeedijk de 2de fase van de kap van alle populieren aldaar afgerond. Voor wat betreft de 3de fase: het is de Stichting Wantij gelukt te bewerkstelligen dat er een derde van de nog niet gekapte populieren kan blijven staan. De BR's hebben de gemeente geadviseerd om meer publiciteit te geven aan het hergebruik van de gekapte bomen op de Zeedijk. Wordt vervolgd.

Zuidendijk: In een eerder overleg met de gemeente heeft de ambtelijke dienst de BR's een kapvoornemen voorgelegd van enige tientallen populieren langs de Zuidendijk, daar waar huizen staan. Ook de buurtbewoners zijn geconsulteerd. De reacties van de buurt zijn inmiddels binnen met opnieuw meldingen van schades. Uiteindelijk zal het op een compromis uitdraaien. De 4 bomen die niet dicht bij woningen staan blijven in ieder geval behouden. Wordt vervolgd.

Herinrichting Colijnstraat: streven van de gemeente is om de grote platanen te behouden maar wel met voldoende ruimte. De herinrichting zit nu nog in de projectfase, maar we merken dat er alle reden is om op het vinkentouw te blijven: de ontwikkelaar is niet enthousiast over de bomen, parkeernormen en bouwactiviteit zitten in de weg. Wordt vervolgd.

Noordendijk: het voormalige regiokantoor is verbouwd tot woningen en een basisschool. Op het parkeerterrein ernaast stonden best veel grote bomen, reden waarom de gemeente de BR's om advies vroeg: hoe gaan we daar mee om. Dat leidde tot een advies waarbij een deel van de bomen een plek zou krijgen in een nieuw groengebiedje, tevens kinderspeelplek. Helaas trad de uitvoerder nogal onbehouden op, waardoor bomen die zouden blijven staan alsnog weggekapt werden, 'per ongeluk'. We blijven ons sterk maken voor een zo groen mogelijke invulling van dit stuk Stadswerven, er is al steen genoeg in Dordrecht.

Project Oudland Nieuwbouw: BR's werden in een vroeg stadium van dit nieuwbouwproject gevraagd hun groene visie op dit project te geven. Naar aanleiding van zowel mondelinge als schriftelijk verstrekte informatie inclusief een werkbezoek op locatie hebben we vragen gesteld over de aanplant van nieuwe bomen en in hoeverre een voldoende kroonvolume zou kunnen worden gerealiseerd en binnen welke termijn. Daarnaast hebben we adviezen gegeven daartoe geschikte bomen en struiken te verplanten. Gelukkig kunnen 55 van de 56 bomen in de groenstrook rondom het bouwterrein behouden blijven. De aan te leggen wegen en tuinen worden voorbelast om inklinken te voorkomen. Hiervoor wordt gebiedseigen grond gebruikt, dus geen zilt zand dat funest is voor zowel bomen als groenvoorzieningen. Tot slot hebben we meerdere adviezen gegeven hoe de natuurwaarde van het project nog een flinke injectie te geven, waaronder het vergroenen van de daken.

(Verdere) casuïstiek

Dordwijk bomen naast de N3: Betreft kastanjabomen en beuken. BR's hebben samen met de mensen van de gemeente ter plekke gekeken. Men vermoedt bij de kastanjes bloedingsziekte. De bomen gaan hard achteruit. Mogelijk gevolg van een langere periode met te lage grondwaterstand. Die is inmiddels weer op peil. Specialistisch onderzoek is gepland. Wat de populieren betreft: die kunnen na het snoeien nog best een aantal jaren mee. Er dreigt wel 'ondergroei' van langzamer groeiende loofbomen. Vooral nog wordt gekozen voor een afwachtend beleid.

Willem Marisstraat: De BR's hebben bezwaar gemaakt tegen een door de gemeente aan zichzelf verleende kapvergunning voor kap van één Hollandse linde vanwege hinder ten gevolge van honingdauw. De vergunning tot kap was verleend ondanks dat daar op grond van de eigen afwegingscriteria eigenlijk geen sprake kon zijn. Tijdens de zitting van de bezwaarcommissie bleek hoe onhoudbaar de positie van de gemeente was. Er kwam dan ook een negatief advies van die commissie, dat het college wijselijk heeft overgenomen: vermindering van de hinder kan met minder ingrijpende maatregelen worden bereikt, namelijk met bio-bestrijding door larven van lieveheersbeestjes. De verwachte effectiviteit is 70% tot 80%. Gelukkig heeft de gemeente deze methode op veel meer plekken in de stad ingezet. In 2023 wordt die inzet geëvalueerd, maar nu al is duidelijk dat er in 2022 vrijwel niet over honingdauw is geklaagd.

St. Jorisbrug-Kromhout: Ofschoon aanvankelijk kapvergunning was aangevraagd voor 13 haagbeuken om een bouwweg aan te kunnen leggen voor nieuwbouw op het Kromhout, bleek bij de behandeling van ons bezwaar daartegen dat het 'nog slechts' om de verleende kapvergunning ging voor één bolesdoorn (en een perenboompje). Er waren meer procedurele fouten gemaakt, zoals een niet bestaand adres en dat de gemeente de vergunning zelf had moeten aanvragen, niet de bouwer. Al deze fouten werden met de mantel der liefde bedekt, maar gelukkig bleek de commissie nog wel gevoelig voor het argument dat die hele bouwweg misschien niet nodig is. Het compromis dat we gesloten hebben is nu, dat de bouwer een andere, kavelgebonden oplossing voor de aanvoer van bouwmaterialen bedenkt en alleen als dat echt niet kan de bolesdoorn mag kappen, maar dan wel met een herplantplicht van een even grote boom (een prunus met afgesproken omvang van 25-30cm doorsnede bij aanplant) op dezelfde plek. Dat hebben we de bouwer op schrift laten beloven, want wij vertrouwen niet zo maar op handhaving door de gemeente voor het geval dat de bouwer de overeengekomen herplant niet uitvoert.

Park Merwestein: De gemeente had twijfels over de gezondheid van een bruine beuk in het park aan de Vrieseweg te Dordrecht. Door een boomadviesbedrijf werd geconstateerd dat de boom onvoldoende restwand heeft, waarbij uitval kan worden verwacht binnen 5 jaar en sprake is van een hoge gevaarstelling. Het advies luidde de boom te vellen binnen 4 maanden, met de kanttekening dat kan worden overwogen de stam van de boom te handhaven als ecologisch monument. De BR's konden zich volledig vinden in dit laatste voorstel en aldus geschiedde.

J. Bosboomstraat: een schitterend plein in Oud Krispijn met meerdere witte paardenkastanjes. Drie daarvan hebben evident last van kastanjabloedingsziekte waaraan ze dood gaan en die een gevaar vormen voor de omgeving. Met instemming van de BR's is hiervoor door de gemeente vergunning verleend. Gelukkig plant de gemeente op dezelfde locaties Rode Pavia Kastanjes terug, ook bekend als Dwergpaardekastanje.

Vriesestraat 115+117+119 (voormalig Leprooshuis): Het gaat om de kap van twee amberbomen en een sierkers in de achtertuin. Overeenkomstig onze visie blijft één amberboom staan evenals de Tupeloboom. Wij betreuren het verlies van de andere bomen, maar gaan ervan uit dat de blijvende bomen nu alle ruimte krijgen.

Nassauweg (Tiny Forest): een overijverige aannemer heeft per abuis een pas aangelegd Tiny Forest weggemaaid. Op zijn kosten zijn op vrijdag 11 maart 2022 opnieuw boompjes geplant.

Doelstraat: hier is sprake van illegale kap. Er blijkt met de melding tot handhaving niet gehandeld te zijn. De toenmalige medewerker heeft de organisatie verlaten. Het blijkt uit luchtfoto's inderdaad dat bomen zijn verdwenen. Niet duidelijk is wie daar verantwoordelijk voor is. Het huis staat leeg. Herplant is wellicht te bewerkstelligen met een beroep op goodwill, maar dat lukt alleen in een persoonlijk overleg. Nu dat niet mogelijk bleek, is de actie van de gemeente gestopt. Wij leggen ons daarbij neer.

Gevaertsweg: er is vergunning verleend voor het kappen van een Taxus. Er bleek sprake van aantoonbare schade aan de woning. Daaraan wordt wel een herplantplicht in de voortuin gekoppeld.

Singel 97: het gaat om de kap van 12 grote bomen “om de authentieke tuin te herstellen”. Helaas kregen wij BR's pas de stukken toen de vergunning al verleend was. We hebben steun gezocht in de omgeving voor het maken van bezwaar. Dat beviel de nieuwe eigenaar niet zo, maar gelukkig bleek hij wel tot gesprek bereid. In dat gesprek hebben we aangedrongen op het behoud van in ieder geval een deel van de te kappen bomen. De nieuwe eigenaar bekijkt of dat lukt, wij blijven opletten. Wordt dus vervolgd.

Oranjelaan105: een prachtige Trompetboom in optimale conditie. Er werd gelukkig geen vergunning gegeven voor kap.

Kuipershaven: In de eerste helft van de vorige eeuw stonden er bomen op de Kuipershaven. Waarschijnlijk zijn die bomen in de 2de wereldoorlog verloren gegaan. Er zijn in deze voor autoverkeer doodlopende straat maar liefst 97 parkeerplaatsen waarvan 2 in beslag worden genomen door parkeermeters. De bewoners hebben 2 jaar geleden hun zienswijze aan de gemeente toegelicht. Daaruit blijkt dat de bewoners aan de Kuipershaven niet gemakkelijk bereid zullen zijn om parkeerplaatsen af te staan in ruil voor bomen..... De gemeente heeft berekend dat 8 bomen kunnen worden geplant ten koste van slechts 4 parkeerplaatsen. De BR's kiezen in deze consequent voor vergroening en een veel mindere prominente plek voor de auto in deze straat. Het STOMP beleid wat voor de gemeente leidend lijkt te gaan worden sluit hier ook naadloos op aan. We nemen de Kuipershaven mee in onze rondgang met wethouders om te laten zien hoe versteend de stad is en welke vergroeningskansen er concreet zijn, zoals ook hier. Het betreft een historische plek die een bredere inspraakprocedure verdient dan louter die van de bewoners.

Kromhout 89 achtertuin: een esdoorn grenzend aan het water op een strook gemeentegrond verkeert in slechte conditie. Nader onderzoek door een boomadviesbureau leert dat de boom veel dood hout heeft in de kroon, aan de windzijde geen restwand meer heeft, lokaal wortels met diepe inrotting bij de wortelaanzetten en dat de boom is aangetast door korsthoutkoolzwam. Advies luidt de boom binnen 6 maanden te vellen. Daarom geen verdere actie van onze kant.

Stedin terrein aan de Torenstraat: Dit jaar was voor het eerst de uitkomst van de niet-meer-snoeien overeenkomst met Stedin op dit terrein van circa 200m² zichtbaar. Dankzij het advies van de BR's groeien er nu weer weelderig wilgen en vlierbes struiken. Stedin heeft aangegeven dit beleid ook op hun andere honderden kleine terreintjes toe te gaan passen.

Komatistraat: De BR's constateren dat veel straten in Dordrecht volledig worden gedomineerd door geparkeerde auto's, als het ware opgeofferd aan de autogod. Bijvoorbeeld de Komatistraat in de Indische buurt. Dat is ook hier en daar in Krispijn het geval. Dat moet anders kunnen. Ook hier zullen we langs gaan met Dordtse wethouders tijdens een gezamenlijke fietstocht door de stad om hen hiermee te confronteren. Hiervoor wordt een afspraak gemaakt in het voorjaar van 2023.

Admiraalsplein / Van Kinsbergenstraat: nog voor de BR's bestonden, bleek de gemeente al een kapvergunning verleend te hebben voor 5 megagrote populieren langs de Van Kinsbergenstraat, in verband met de grootscheepse herinrichting van het gebied. Toen de vergunning dreigde te verlopen, heeft de aannemer ze snel weggehaald, zodat wij bij een nieuwe vergunningaanvraag geen bezwaar zouden kunnen maken. Zo ging dat dus in Dordrecht, voordat er Bomenridders waren.....

Van Godewijckstraat: het oude belastingkantoor en het oude kantoor van de Rabobank worden afgebroken evenals de parkeergarage Veemarkt. Op deze plaats verrijst het huis van stad en regio. Zie onder 'Herinrichting Spuiboulevard'. Het voorlopig ontwerp geeft aan dat de inrichting van de Spuiboulevard en de zijwegen volledig verandert. Inzet is wel dat alle bomen behouden blijven. "Dat zou ook gelden voor de drie kastanjes in de Van Godewijckstraat" aldus een medewerker van de gemeente Dordrecht. Deze bomen zullen ook, indien mogelijk, verplant moeten worden. Daarnaast worden veel bomen bij geplant. Wordt vervolgd.

Verplanting knotplantanen in de midden zone van Gezondheidspark: de gemeente Dordrecht wil 46 knotplantanen verplanten omdat zij niet passen bij de ontwikkeling van een "Middenzone Gezondheidspark tussen het Albert Schweitzer ziekenhuis en de sportboulevard. De knotplantanen dragen volgens de gemeente weinig bij aan de biodiversiteit en het knotten maakt de platanen duur in de beheerskosten. Ter plaatse komt een nieuwe woonwijk met daarbij ook commerciële ruimtes en parkeervoorzieningen. Een gedeelte van de bomen gaat naar een inspiratiebos bij een boomkweker. Ter informatie van de omwonenden is op initiatief van de Partij voor de Dieren ter plekke een informatiebord geplaatst. BR's beraden zich nog of interventie gewenst is.

Wervenpark: Tijdens een rondleiding over het groenplan op Stadswerven zegt Stadsecoloog Sjoerd-Dirk Fiaschi van der Est dat hij zich wil inzetten om een deel van het spontaan opgeschoten groen op het Wervenpark te laten staan. In een email aan de Stadsecoloog schrijven we vervolgens: "Er staat daar al een flink bos schietwilgen, prachtige gezonde bomen die daar volledig thuis horen. Ze hoeven niet te worden ondersteund en ze hoeven ook geen water te krijgen. Hoe duurzaam wil je het hebben? Het is nu al een koele oase en een veilig onderkomen voor vele dieren. Mooi laten staan dus!" BR's hebben gevraagd of zij nog op een of andere manier ondersteuning kunnen bieden om dit voor elkaar te krijgen.

Crabbehofpad: een omwonende tipte ons over een wellicht illegale kap van een populier op het groene gebiedje rond het kasteel Crabbehof. We zijn samen gaan kijken en de stronk bleek inderdaad van een op het oog gezonde boom geweest te zijn. Navraag bij de gemeente leerde dat ándere omwonenden geklaagd hadden over uitvallende takken terwijl er kinderen onder speelden. Het bleek een noodkap, door storm was de boom te zwaar beschadigd. Aangezien de boom al weg was hebben we er verder geen werk van gemaakt, al zal er wel herplant moeten worden.

Cronjéstraat: een van onze eerste acties was het in geweer komen tegen het voornemen alle bolacacia's in deze straat te kappen. We hebben per brief steun gezocht bij de mensen in de straat. Velen waren ook tegen de kap, maar anderen steunden het weghalen van deels halfdode bomen. Na aandringen heeft de gemeente alsnog de zwakke exemplaren weggehaald, maar ook evenveel nieuwe bolacacia's terug geplant. Een leerzaam geval voor ons: samen met de straat tegen kap vechten, maar ook samen een compromis accepteren.

Stadspolders: eind 2021 hebben de BR's voor het eerst opgetreden in een raadscommissie, en wel om te pleiten voor het behoud van grote platanen langs de ringweg in Stadspolders. Deze zouden moeten verdwijnen vanwege rioolvervanging en beschadiging van stoepen door wortelopdruk. We hadden geen succes, ofschoon enkele bomen wel zijn blijven staan.

Het pleidooi van een omwonende voor het met een rollator kunnen rijden gaf de doorslag. Zo laten mensen zich tegen hun groene omgeving opzetten, helaas.

Suraplein: op dit binnenstadspleintje stonden 5 grote populieren, die volgens de gemeente gevaar opleverden voor de omliggende woningen. Samen met een omwonende hebben we bezwaar gemaakt. De gemeente accepteerde dat de vier kleinere bomen zouden blijven staan, maar uitgerekend de grootste moest perse weg: “te dunne stam”. We hebben ter plekke gedemonstreerd tegen die kap, nadat een schorsingsverzoek bij de rechtbank in Rotterdam van die omwonende niet gehonoreerd was. We waren ook toen we de rest van de stam bekeken niet overtuigd dat de boom echt gevaarlijk zou zijn. Er geldt nog een herplantplicht, dus we blijven dit plekje met argusogen volgen.

Zwijndrecht: op verzoek van omwonenden hebben wij ons – ook in de vorm van inspraak in de gemeenteraad van die gemeente – bemoeid met de herontwikkeling van het Land van ’t Hoff. Uiteindelijk zijn 3 van de circa 180 zwarte Elzen behouden. Een deel is al geveld en de verkoop van de huizen is gestart. Het is dus niet gelukt de raad te overtuigen. Het bouwplan gaat door. Wel hebben we gedaan gekregen dat er méér en diverse inheemse bomensoorten voor terugkomen. Hopelijk wordt dit plekje uiteindelijk weer een groene en biodiverse oase, maar dat duurt wel erg lang. Zo gaat bestaand groen te vaak verloren, ten gunste van bouwers en met beloftes voor de toekomst. Gezien de klimaat- en biodiversiteitscrises kunnen we ons dat niet meer veroorloven. Tegen dit soort bouwplannen in de regio zullen we ons dus blijven verzetten als omwonenden onze hulp inroepen.

Hardinxveld-Giessendam: een raadslid riep onze hulp in bij het redden van een grote plataan op een bouwlocatie waar een school had gestaan. Samen met dat raadslid hebben we van alles geprobeerd om een meerderheid van de raad ervan te overtuigen dat het bouwplan ook met deze plataan mogelijk zou zijn. Helaas bleek een krappe meerderheid toch met de kap door te willen, 10 voor en 9 tegen. De boom is eind 2022 inderdaad gekapt. Triest.

Vlijweide: mede op basis van tips uit de omgeving en met hulp van een Vriend van de Bomenridders met veel kennis van bestemmingsplannen hebben we ingesproken in de raadscommissie bij de behandeling van het bestemmingsplan Vlijweide. Hier moet een ‘topwoonmilieu’ gerealiseerd worden. Wat ons betreft echter niet ten koste van de bomen langs de Vlij en het openbare pad langs dat getijdewater. In december 2022 staakten de stemmen in de raad, dus daar leest u over in ons volgende jaarverslag!

Vrieseplein: volgens de gemeente waren twee lindes op het Vrieseplein aan hun einde. We hebben briefjes in de bus gedaan bij een groot aantal mensen dat er omheen woont met de vraag of ze ons steunden in verzet tegen de kap van die twee bomen. Dat leverde best veel positieve reactie op. Aan de hand daarvan hebben we een beroep gedaan op de toenmalige wethouder om over de kap in gesprek te gaan. Dat gesprek heeft plaatsgevonden en gelukkig bleek de wethouder bereid één van de twee lindes te laten staan, op grond van door ons aangedragen argumenten. De andere te kappen boom zou vervangen worden door een nieuwe, flinke linde. Dat wordt echter 2023.... Zo zie je maar hoe ingewikkeld het in een stedelijke omgeving is bomen te redden of te vervangen. We houden samen met de omwonenden vol: die nieuwe linde gaat er komen!

Thema's die binnen het bestuur aan bod kwamen

APV Dordrecht (John)

Nieuw beheersysteem gemeente Dordrecht (John)

Bewatering (Willibrord/Willem)

Bomenpuntensysteem Dordrecht (John)

Boomspiegels (Dirk, Hanneke)

De Dordtse spoorzone. (Willibrord/John)

Educatie over bomen op lagere scholen (Theo/Peter)

Essentaksterfte (Willibrord)

Kenbaarheid kapvergunningen (John, Hanneke)

Maaibeheerplan Dordrecht (John)

Werkgroep biodiversiteit/ meldpunt biodiversiteit (Dirk)

Wortelopdruk (Willibrord)

Wijkboomverkiezing (Theo en Peter)

Ondersteun ons
Vanaf 5 euro per maand
NL08 TRIO 0320 4569 51
St. Bomenridders Dordrecht

30 januari 2023